

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614. 441

Hely

Idő

1939

Személy

Szerző:

Cím: *Bucsu a Kisrókusról*

Forrás: *Újság*

Bp.
(Hely)

1939 május 24.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891

Bucsu a Kisrókusról

Ab
Akik mostanában a Rákóczi-uton járnak, meglepetéssel látják, hogy a Kisrókusnak már csak csonka falai meredeznek az ég felé. A csákány néhány napon belül végez az ódon épülettel, amelynek lebontásával a régi Budapestnek ismét egy darabja tűnik el...

A VIII. kerület határán állt három utcától (a Rákóczi-ut, Vas-utca és Stáhly-utca) körül fogva a régebben Kisrókusnak nevezett egyemeletes ház. Kisrókus azért volt a neve, mert fiókjául szolgált a szomszédos Nagyrókus-ispotályának: az utca beteg hölgyeit ápolták benne. Kapuját szigorun őrizték akkoriban éjjel-nappal, ablakait vasrács óvta. A Vas-utcától és a Stáhly-utcától határolt hátsó udvara ugyanakkor a VIII. kerületi tűzoltóság őrhelye és szerraktára volt. A kocsiszinek állandóan nyitva tartott kapuja mögött felkantározva és ragyogóra fényesítve várták a tüzet jelző hívást a nagyszerű lovak és a hatalmas tűzoltókocsik.

Mindebből semmi se maradt a hajdani Kisrókusban. Néhai Harrach József, a Zeneakadémia lelkes tanára, akinek nevét a diák-monstre hangversenyek megszervezése tette országos hírűvé, szóban és írásban sokat hadakozott azért, hogy a főváros megvásárolja a Kisrókussal határos földszintes építményt (ma ötemeletes bérház

emelkedik a helyén) és a Kisrókus telkét hozzávéve, grandiózus zeneakadémiát és hangversenytermet építsen az óriási telken. Szava elhangzott és a Zeneakadémia palotája a vakok intézetének királyutcai székháza helyén épült meg.

Közvetlenül a háboru kitérése előtt már úgy volt, hogy a főváros lebontatja a Kisrókust. A földszintjén végigvonuló boltoknak felmondtak, a megriadt embereknek azután megengedték, hogy a Blaha Lujza-téren, ott, ahol ma vízmedencében a tavirózsa virágzik és ahol a mezőkövesdi menyecskék árulják portékáikat, bódékat építsenek és bennük várják meg, amíg abban a bolthelyiségekben szűkülő időben alkalmas új helyiségre tudnak szert tenni. De a háboru ezt a tervet is elodázta. A Kisrókust bántatlanul meghagyták a helyén, a boltosokat sem zavarták benne, s a Blaha Lujza-téri bódékban is háborítatlanul folyt jóideig az üzleti élet.

Most már visszavonhatatlan a Kisrókus halálos ítélete. *Bucsurásul körüljártuk még egyszer* Jő régi épület, még II. József korában épülhetett, a XVIII. század utolsó évtizedeiben. Elárulja ezt a homlokán vonuló füzéres dísz, a copf-stílus osztrák változatának jellemző motívuma. Egyéb dísz azután nincsen is az épületnek se kívül, se belül.

Valamikor olyan szigoruan zárt kapuja állandóan nyitva volt. Nem akadtak mögötte titkok, csak hivatalok: az Országos Frontharcos Szövetség és a fővárosi számvevőség kórházi alosztályának helyiségei. A lépcsőházat azonban érdemes volt megnézni, mert az ilyesforma lépcső-

házak száma már nagyon megfogyatkozott a fővárosban. A copf-stílus szögletes, nemes alaku baluszterei választották el egymástól a két lejtőben egymást folytató lépcsősorokat.

Az udvaron belül rozsdától megmárt vasrács szegélyezte a folyosót. Jól le lehetett látni az udvarra, amely roppant tágasnak hatott volna, ha harakszerű épületekkel tele nem építik. A hátsó udvar, amely valamikor tűzoltók őrhelye volt, legutóbb kocsiszínül szolgált.

Művészeti emlékek a Kisrókus nem volt mondható és még olyanféle kegyeleti emlékek sem fűződtek hozzá, mint a bomladozó Marczibányi-házhoz. Mégis sajnálkozva gondolja el az ember, mennyire *letörlődnek* ennek a városnak *képeről a régi vonásai*. Az egész hosszú Rákóczi-uton már alig van valami maradványa a régi Pestnek. Egyetlen igazi emléke ennek az időnek a Rókus-kórház és bájos harokk-kápolnája.